

speelgoed
& carnavals
museum

SPEELGOEDMUSEUM OOSTERHOUT

Van Toverlantaarn tot Mobieltje

Je klikt op het knopje en het beeld ligt vast, een foto, een filmpje. Hoe magisch is dat?

In het Speelgoedmuseum gaan we zien, ervaren en leren hoe de toverlantaarn zich ontwikkelde tot mobieltje.

Van 30 juni tot 21 december is er een bijzondere extra tentoonstelling, met ateliers, werkstations en een echte donkere kamer. Alle bezoekers waaronder schoolklassen zijn van harte welkom.

Ignaat van Bijnen

De camera uit de verzameling van Harry van Aperloo is van Ignaat van Bijnen, vader van René van Bijnen, geweest. Hij was met Harry Verschuren en Piet van Bekhoven fotograaf in Oosterhout vanaf half jaren vijftig. Ignaat leerde het vak in Suriname en was daar de privé fotograaf van Prins Bernard. Terug in Nederland ging hij werken bij Foto de Jong op de Markt. Later werkte hij voor zichzelf op de Keiweg. Hier werd Ignaat de eerste hofphotograaf bij Prins Mienus de Eerste t/m de Vierde. Zijn archief is in bruikleen bij het Carnavalsmuseum, onderdeel van het Speelgoedmuseum.

Speelgoed- en Carnavalsmuseum Op Stelten – Oosterhout

EDIAT
INTERMEDIAGROEP

Uitgave: Ediat Intermediagroep • Ettensebaan 41 • 4813 AH Breda • Tel.: 0765 239020 • Fax: 0765 151565 • breda@ediat.nl • www.ediat.nl

ZWEMFUN BINNEN EN BUITEN
MEER INFO: WWW.DE-WARANDE.NL

De Warande
ZWEMMEN BEWEGEN SPELEN GENIETEN

Restaurant **De Beren Oosterhout**

Markt 22 • 0162 - 464 734 • WWW.BEREN.NL

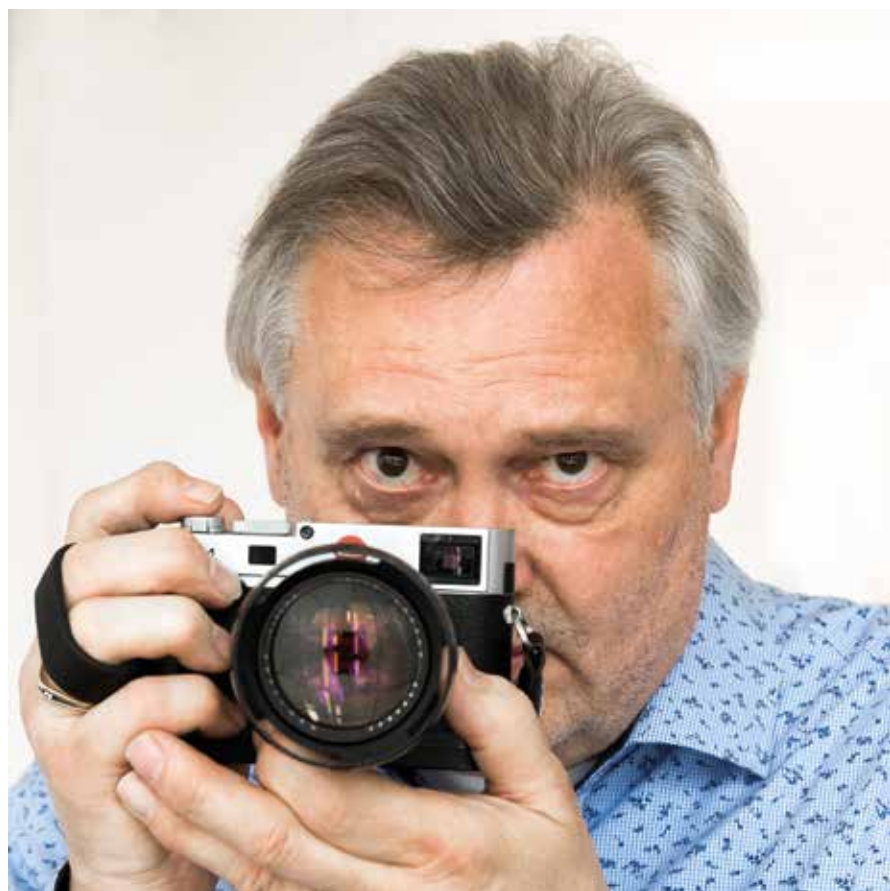
Interactieve tentoonstelling belicht 'Fotografie'

Wie het Speelgoedmuseum in Oosterhout komende zomer (tot in december) bezoekt weet daarna alles van de historische ontwikkeling van film en fotografie. In het museum aan de Zandheuvel opent op zaterdag 30 juni 2018 een bijzondere tentoonstelling waarin kijken, doen, experimenteren en leren centraal staan. Aan de hand van een tijdlijn en alle getoonde objecten krijgen bezoekers inzicht in de geschiedenis van de fotografie. Daarnaast kan iedereen, jong en oud, zelf ervaren hoe afbeeldingen tot stand komen, hoe licht schaduwen tevoorschijn tovert, hoe de magie van reflecties en projecties werkt. Kinderen kunnen zelf, of samen met een volwassene, spelen en hun verbeelding laten werken in schaduwwerelden, in projecties op de wand en in de menging en werking van kleuren.

De Oosterhoutse fotograaf Harry van Aperloo heeft zijn bijzondere collectie beeld dragers en foto- en filmapparatuur ter beschikking gesteld. Erfgoed Brabant, de gemeente Oosterhout, stichting Toeval Gezocht en professionele ontwerpbureaus, waaronder Harm Rensink, werken mee aan de expositie in het Speelgoedmuseum.

Het bijzondere is dat er ateliers, werkstations en een donkere kamer worden ingericht waar kinderen, volwassenen en schoolklassen zelf aan de slag kunnen gaan. Enkele voorbeeldscholen hebben het al uitgetoetst en zijn enthousiast.

Welkom in het Speelgoed- en Carnavalsmuseum in Oosterhout. Met tot 21 december een unieke ervaring er gratis bij.

'Als fotograaf kijk je anders'

Ook Harry van Aperloo, de bekende fotograaf, begon uit interesse gewoon bij een plaatselijke fotoclub. Het was begin zeventiger jaren: "Ik was nog veel te jong en onervaren. En vond dat de anderen al zó ver waren", zegt de bescheiden Oosterhouter. Toch inspireerde het hem wat later om naar de fotovakschool in Apeldoorn te gaan. Waar portretfotografie hem vooral trok. Bij de beroemde fotograaf Hans Götze in Haarlem vervolgde hij zijn opleiding. Zijn specialiteit werd mensen fotograferen. Harry: "Ik wilde ze zo verbeelden dat hun karakter te zien was. Dan was het goed." Zijn werkwijze omschrijft hij als 'het vertrouwen winnen van degene die gefotografeerd wordt. Dat is het allerbelangrijkste'.

Nog steeds is Harry van Aperloo de 'Happy Family' fotograaf. En ook al werkt hij nu met allerlei andere technieken, zijn donkere kamer is gebleven. "Want dat ambacht blijft toch prachtig", vindt hij.

In 1978 begon Van Aperloo voor zichzelf en in 1983 opende hij zijn winkel in de Mathildastraat. Daar startte ook het verzamelen van alle mogelijke fotomaterialen: "Het liefst zou ik alles willen hebben!"

De Oosterhoutse fotograaf heeft niet alleen zijn camera's maar nog veel meer verzamelobjecten beschikbaar gesteld voor de bijzondere tentoonstelling in het Speelgoedmuseum.

speelgoed
& carnavals
museum

Zandheuvel 51, 4901 HT Oosterhout
Telefoon 0162-452815 info@speelgoedmuseum.nl
www.speelgoedmuseum.nl

De Cultuur Loper in Oosterhout

De Cultuur Loper is de Brabantse uitwerking van de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit. Met deze regeling kunnen we de cultuureducatie in het onderwijs stapsgewijs verbeteren, zodat kinderen zich kunnen ontwikkelen tot nieuwsgierige en creatieve mensen, die oplossingen kunnen bedenken en kunnen samenwerken.

Als De Cultuur Loper-intermediair in de gemeente Oosterhout werk ik samen met scholen, culturele instellingen en andere experts om een kwaliteitsslag in cultuureducatie te realiseren.

Dit project met het Speelgoedmuseum is een heel mooi voorbeeld van het samen bedenken en vormgeven van een andere vorm van museumeducatie. Iedereen bracht eigen kennis en ervaring in, om tot iets bijzonders te komen: een onderzoeksatelier in een tentoonstelling. In het atelier kunnen kinderen én volwassenen onderzoeken en verwonderen, waarbij het onderwerp van de tentoonstelling de inspiratiebron is.

Ik heb ervan genoten om betrokken te zijn bij de ontwikkeling van dit mooie project in Oosterhout.

Patrice Matthee

De Cultuur Loper-intermediair gemeente Oosterhout

Fotograaf: Irma van Rijswijk

Janneke van Houten - BS de Torenschouw

Bij ons op basisschool Torenschouw werken de kinderen al regelmatig in ons atelier. Dit is een plek waar kinderen onderzoeken en verwerken waar zij in de instructietijd mee bezig zijn geweest. Onze kinderen van Torenschouw vinden dit heel leuk en toen de vraag vanuit het Speelgoedmuseum kwam om mee te denken over hun tentoonstelling en atelier, was ik meteen enthousiast. Wat leuk dat het speelgoedmuseum steeds meer de samenwerking zoekt!

Samen met verschillende partners hebben we ons best gedaan om de tentoonstelling en (school)ateliers zo uitdagend mogelijk te maken. Neem beslist een kijkje in het Speelgoedmuseum, het is zeker de moeite waard!

Madeleine Wassink - Montessorischool Oosterhout

Wat is er voor kinderen mooier dan naar het museum kunnen in je eigen stad. Waar je zelf mag onderzoeken, ontdekken en nieuwe ervaringen opdoen. Dit werkt inspirerend voor kinderen. Met die inspiratie komen ze tot de mooiste en origineelste ideeën. Dat zien wij wanneer we op school in ons atelier aan de slag gaan. Zo kunnen kinderen zich naast de cognitieve ontwikkeling ook op een andere manieren ontwikkelen. Wij doen als Montessorischool Oosterhout dan ook graag mee met deze pilot.

Majorie Mulder - Menorah

Ik ben Majorie Mulder, leerkracht van groep 7 op basisschool Menorah. Naast groepsleerkracht ben ik ook ICC-er (interne cultuur coordinator). Ik doe aan dit project mee omdat ik het belangrijk vind dat de activiteiten/ tentoonstellingen van het Speelgoedmuseum goed afgestemd kunnen worden op de behoefte van scholen.

Op deze manier wordt er een mooi aanbod gemaakt wat betekenisvol is voor de leerlingen waardoor leerkrachten de weg naar het museum hopelijk ook sneller zullen vinden.

Hier profiteren dan zowel de leerlingen als het Speelgoedmuseum weer van.

Erfgoed Brabant

Projectmedewerker

jolijnrietbergen@erfgoedbrabant.nl

Jolijn is betrokken bij onder andere De Cultuur Loper en geeft daarnaast scholing over erfgoededucatie. Ze is als medewerker educatie aanspreekpunt voor de volgende gemeenten: Drimmelen, Oosterhout, Dongen, Geertruidenberg, Waalwijk, Heusden, Loon op Zand, Werkendam, Woudrichem, Aalburg en 's-Hertogenbosch.

Erfgoed Brabant is het expertisecentrum voor erfgoed in de provincie Noord-Brabant en richt zich sinds 2008 op ondersteuning bij erfgoededucatie in het primair onderwijs. Naast het begeleiden van erfgoedinstellingen helpt het centrum basisscholen bij het verwerken van erfgoed in hun doorlopende leerlijn cultuureducatie. Ook brengt het scholen en instellingen samen, door heldere doelen te formuleren en deskundigheidsbevordering aan te bieden voor zowel leerkrachten

als museummedewerkers. De bedoeling is dat het Speelgoedmuseum een rijke leeromgeving wordt, waarin leerlingen met behulp van de collectie hun onderzoekend vermogen ontwikkelen. De samenwerking met het Speelgoedmuseum, de leerkrachten en de intermediair van Oosterhout en Toeval Gezocht is hierbij van groot belang. Iedere partij brengt haar eigen expertise mee, waardoor we samen een sterke leeromgeving kunnen vormgeven.

speelgoed
& carnavals
museum

Zandheuvel 51, 4901 HT Oosterhout
Telefoon 0162-452815 info@speelgoedmuseum.nl
www.speelgoedmuseum.nl

Vrij toegang met toegangsbewijs of Museumkaart

Het museum dat nu is gevestigd in de oude lagere school in het authentieke centrum van Oosterhout is in 1983 ontstaan uit een particuliere verzameling speelgoed. Het heeft zich in de loop der jaren ontwikkeld tot een volwaardig landelijk erkend museum. Jaarlijks trekt het zo'n 13.000 bezoekers ook van ver buiten de stadsgrenzen.

Met het toegangskartje of de Museumkaart is de tijdelijke expositie 'Fotografie' vrij toegankelijk.

Voor het actuele nieuws en de openingstijden verwijzen we bezoekers naar de website: www.speelgoedmuseum.nl.

Tijdelijke tentoonstelling

Het Speelgoedmuseum beschikt over een vaste collectie. Eén van de zeven zalen is ingericht als Carnavalsmuseum. Veel aandacht is er voor de steeds wisselende tijdelijke exposities in een aparte ruimte, waarin vaak een onderdeel van de collectie wordt uitgewerkt. De komende interactieve tentoonstelling over fotografie is gebaseerd op de bijzondere collectie toverlantaarns waarover het museum beschikt.

Scholen

Met de komende extra tentoonstelling heeft het museum zich ook gericht op scholen. Alle leeftijdsgroepen van de basisschool kunnen spelend onderzoeken en verbeelden in een atelier dat aan de expositie verbonden is. Enkele Oosterhoutse scholen hebben als proef al warmgedraaid. Stichting Toeval Gezocht, expert op het gebied van educatie, coachte de leerkrachten bij het inrichten van een atelier op school. En voor alle basisscholen maakte Toeval Gezocht handreikingen hoe leerkrachten de creativiteit van hun leerlingen kunnen stimuleren met eenvoudige experimenten en beeldende activiteiten.

Maar ook 'gewone' museumbezoekers, groot en klein, kunnen aan de slag: in de donkere kamer fotogrammen maken en glasplaatjes beschilderen voor het projecteren met de toverlantaarn. En wie in het natuurkundige aspect is geïnteresseerd: ook optische elementen, photo-chemische reacties en kleur komen aan de orde in de tentoonstelling en de ateliers.

Stichting Toeval Gezocht

Annemiek Huizingh van Stichting Toeval Gezocht is aangetrokken als expert voor het gehele educatieve project. Toeval Gezocht heeft een speciaal concept ontwikkeld voor een wijze van samenwerken tussen museum en basisscholen.

Toeval Gezocht werkt altijd met een multidisciplinair team, zodat alle aspecten op professioneel niveau behartigd worden. Zo ook in dit geval: een natuurkundige, een kunstenaar, een pedagoog en een ontwerper. De ontwerper is Studio Harm Rensink, die het ruimtelijk ontwerp voor de hele tentoonstelling inclusief het atelier-gedeelte voor zijn rekening heeft genomen. De uitvoering is in handen van Studio René Siebum.

De kracht van dit project, zowel in de tentoonstelling als op de scholen, zit voor een belangrijk deel in het feit dat alles draait om alledaagse verschijnselen, die kinderen, leerkrachten, ouders, grootouders allemaal dagelijks zien en meemaken. Verschijnselen waarover je je kunt verwonderen en waarover je jezelf en elkaar vragen kunt stellen. Denk bijvoorbeeld aan hoe de zon de wolken kan weerspiegelen in een plas op straat of hoe de rand van een glazen wand een regenboog kan toveren in de huiskamer. Of kijk hoe in de avond een voorwerp meer dan één schaduw kan laten zien als er meerdere lichtbronnen hun licht sturen. Dit zijn tegelijkertijd ook de verschijnselen die kunstenaars en wetenschappers al eeuwenlang hebben geïnspireerd tot onderzoek, uitvindingen en bijzondere werken. En die de fotografie zich heeft doen ontwikkelen tot een zeer geliefde kunstvorm.

Veel dank voor alle hulp en tijd die in de bijzondere tentoonstelling is en wordt gestoken, is het museum verschuldigd aan:

Fotograaf Harry van Aperloo
Erfgoed Brabant
Stichting Toeval Gezocht
Cultuurloper-Intermediair gemeente Oosterhout
Ontwerpbureau Studio Harm Rensink, René Siebum
De Oosterhoutse voorbeeldscholen
Alle vrijwilligers van het museum

Voor vragen: mail naar het museum info@speelgoedmuseum.nl
t.a.v. Annemarie Nieuwenhuijse (bezoekers) of
Franske van Bekhoven (scholen)

speelgoed
& carnavals
museum

Zandheuvel 51, 4901 HT Oosterhout
Telefoon 0162-452815 info@speelgoedmuseum.nl
www.speelgoedmuseum.nl